

Verslag over de roofvogelstand in de Amsterdamse
Waterleidingduinen 1974.

Voor het 14de achtereenvolgende jaar werden de Amsterdamse Waterleidingduinen (3300 ha.) geïnventariseerd op uilen en dagroofvogels.

Een monnikenwerk dat echter een boeiend beeld geeft van wisselwerkingen in de samenstelling van de avifauna in een dergelijk groot gebied.

Tabel I geeft een overzicht van de resultaten van deze tellingen. Er zal be-slist wel eens één of meerdere paren over het hoofd zijn gezien daar het zeer moeilijk is om vast te stellen hoeveel paren van de nachtroofvogels nu werkelijk aanwezig zijn. Het geheel geeft echter duidelijk de trends waar.

Tabel I. Aantal territoria van roofvogels in de A. W. duinen in de jaren 1961-1974.

	Ransuil	Bosuיל	Steenuil	Velduil	Torenvalk	Boomvalk	Grauwe Kiekend.
1961	32	1	5	1	28	1	-
1962	8	2	6	-	10	2	-
1963	8	1	3	-	1	-	-
1964	15	4	5	-	1	-	-
1965	24	5	3	3	7	2	-
1966	24	6	3	-	4	1	-
1967	25	7	2	-	4	2	-
1968	34	7	3	-	5	2	-
1969	31	11	3	-	8	2	1
1970	27	9	3	-	5	3	-
1971	24	9	2	-	5	3	-
1972	25	13	2	-	5	1	-
1973	25	16	1	-	4	1	-
1974	24	21	-	-	4	1	-

Opvallend is de sterke achteruitgang van de Torenvalk en de Steenuil. De laatste soort broedde vorig jaar vermoedelijk wel voor het laatst in het duin. De Torenvalk blijft gelukkig als broedvogel gehandhaafd maar in veel geringer aantal als vroeger. Duidelijke redenen voor een uitblijven van het herstel op het oude peil zijn niet aanwezig.

De Bosuil is in een geweldige opmars en zal mogelijk nog verder in aantal toenemen. Het broedsukses van deze soort is hoog omdat hij veilig in nestkasten broedt.

De broedresultaten over 1974 waren vrij gunstig. In totaal werden 29 Ransuilen, 29 Bosuilen en 14 Torenvalken van ringen voorzien.

Ransuil.

Er werden 24 territoria van de Ransuil vastgesteld. Wij vonden 21 nesten. De gemiddelde legdatum van het eerste ei was 22 April (18 nesten); hetgeen vrij normaal is te noemen. (Vorig jaar was deze datum 2 mei!). In het gehele gebied werden 34 jongen grootgebracht hetgeen 2,6 jong per suksesvol paar is.

Deze vrij gunstige broedresultaten zijn mogelijk een gevolg van de goede muizenstand. Er werden in het totaal 912 prooien van de Ransuil gedetermineerd. Opmerkelijk was dat gedurende 1974 twee maal zo veel veldmuizen als bosmuizen werden gegeten. De laatste jaren werd er van iedere soort ongeveer evenveel gekonsumeerd.

Tabel II geeft een overzicht van de voedselanalyses over 1973 en 1974.

Tabel II. Samenstelling van het voedsel van de Ransuil in 1973 en 1974.

	Aantal prooien		% van het totale gekonsumeerde		gewicht.
	1973	1974	1973	1974	
Veldmuis	345	453	30	43	
Bosmuis	358	221	31	21	
Rosse Woelmuis	41	35	4	3	
Bosspitsmuis	51	5	2	-	
Dwergspitsmuis	21	4	-	-	
Dwergmuis	2	9	-	-	
Huismuis	-	3	-	-	
Rat	13	3	6	4	
Woelrat	3	-	1	-	
Konijn	4	4	4	4	
Vogels	174	174	22	25	
Eekhoorn	-	1	-	1	

Dit is de tweede maal dat een eekhoorn als prooidier van de Ransuil werd vastgesteld. Bij het rapen van een monster braakballen kreeg ik de eekhoornstaart op mijn kop omdat de uil schrok!

De Bosuil.

Er waren tenminste 21 territoria van de Bosuil. Een duidelijke toename sinds verleden jaar. Er werden 14 nesten gevonden. De meeste legsels lagen in nestkasten, drie in holle bomen of in een konijnenhol. Het laatstgenoemde broedsel mislukte echter.

Het gemiddelde aantal eieren van de Bosuil bedroeg 3,4 per paar: het aantal jongen 2,4 per succesvol paar. In het totaal werden 29 jonge Bosuilen geringd hetgeen nog niet eerder voorkwam. In de toekomst hopen wij ook een kaartje van de terugmeldingen van de Bosuil te kunnen publiceren. Het blijkt dat deze vogel een typische standvogel is en zelden verder dan 10 km. van zijn geboorte plaats wordt teruggemeld.

Steenuil.

Zoals te verwachten zou de Steenuil uit het duingebied verdwijnen. In 1974 was het zo ver. Er werd geen broedgeval meer gekonstateerd van dit grappige uiltje. Er was zelfs geen enkele waarneming. Het is niet uitgesloten dat de toename van de Bosuil de oorzaak of één van de oorzaken van het verdwijnen van de Steenuil is. Ook in andere delen van Europa schijnen de twee soorten niet naast elkaar te kunnen leven.

Torenvalk.

Van de vier, mogelijk vijf aanwezige paartjes vonden wij drie legsels met respectievelijk 4, 5 en 6 eieren. In het totaal vlogen 14 jonge Torenvalken uit.

Boomvalk.

In één van de hoogste bomen van het binnenduin had de Boomvalk zijn horst. Vermoedelijk echter waren de drie eieren onbevruucht daar zij niet zijn uitgekomen.

F. J. Koning en echtgenote.

